KD.0110.35.2023.AA

Zarządzenie nr 35/2023
Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 roku
w sprawie udostępniania Świętokrzyskiego Parku Narodowego w celach edukacyjnych, turystycznych, kulturowych, rekreacyjnych, sportowych, filmowania, fotografowania.

Na podstawie art. 8e ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) zarządza się co następuje:

§ 1

Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

Wyznacza się na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego szlaki do ruchu pieszego, rowerowego i narciarskiego. Wykaz szlaków i tras wraz z ich przebiegiem oraz sposobami udostępniania stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego Zarządzenia.

§ 3

Ustala się wysokość opłat za wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wysokość opłat pobieraną w związku z działalnością edukacyjną parku narodowego oraz za wstęp do obiektów związanych z tą działalnością, wysokość opłat za udostępnienie Parku w celach edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, fotografowania i filmowania. Cennik opłat stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego Zarządzenia.

§ 4

Ustala się zasady pobierania opłat za wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego, za wstęp do obiektów związanych z działalnością edukacyjną, za udostępnienie Parku w celach edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, fotografowania i filmowania. Zasady pobierania opłat stanowią **załącznik nr 4** do niniejszego Zarządzenia.

§ 5

Wprowadza się:

1. Regulamin zwiedzania i korzystania z wartości przyrodniczo-kulturowych Świętokrzyskiego Parku Narodowego stanowiący **załącznik nr 5** do niniejszego Zarządzenia.
2. Regulamin udostępniania ŚPN w celach rekreacyjno - sportowych stanowiący **załącznik nr 6** do niniejszego Zarządzenia.
3. Regulamin udostępnienia terenu ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie" w Bodzentynie stanowiący **załącznik nr 7** do niniejszego Zarządzenia**.**
4. Regulamin dotyczący zasad wykonywania lotu za pomocą bezzałogowego statku powietrznego (BSP) na obszarze Świętokrzyskiego Parku Narodowego w strefie EP R18 stanowiący **załącznik nr 8** do niniejszego Zarządzenia.
5. Regulamin zwiedzania ekspozycji przyrodniczej w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu stanowiący **załącznik nr 9** do niniejszego Zarządzenia.

§ 6

Mapa szlaków i tras udostępnionych na terenie ŚPN oraz obszar strefy EP R18 stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego Zarządzenia.

§ 7

Traci moc Zarządzenie nr:

- **32/2022** z dnia 30.12.2022 r.;
- **9/2023** z dnia 28.04.2023 r.;
- **16/2023** z dnia 30.08.2023 r**.**

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2024 r.

Dyrektor ŚPN
dr inż. Jan Reklewski
/podpis na oryginale/

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

MIEJSCA UDOSTĘPNIONE W CELACH EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH ORAZ MAKSYMALNA LICZBA OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

(na podstawie Zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego na lata 2024–2025)

I. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary i miejsce udostępniane[1)]	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Teren ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie” (8Ah i 8Aj-Ao)	240
2	Galeria widokowa na gołoborzu na Łyścu (116f i 116g)	200
3	Kompleks edukacyjny przy ul. Świętokrzyskiej w Nowej Słupi – Centrum Edukacji Przyrodniczej Świętokrzyskiego Parku Narodowego (gmina Nowa Słupia, obręb ewidencyjny Nowa Słupia działki o numerach: 754/5, 1192/3, 1193/1, 1206/1, 1207/1, 1208/2 i 1213/2)	500
4	Obszary ochrony ścisłej poza wyznaczonymi szlakami i trasami	30
5	Obszary ochrony czynnej poza wyznaczonymi szlakami i trasami	50
6	Obszary ochrony krajobrazowej poza wyznaczonymi szlakami i trasami	100

II. Obszary i miejsca udostępnione w celach turystycznych i rekreacyjnych

Lp.	Obszary i miejsca udostępnione w celach turystycznych i rekreacyjnych[1)]	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Wzgórze Święty Krzyż (115bx i 115cx)	1000
2	Zespół Klasztorny wraz z tzw. „Jałowymi łąkami” (115Pb-c)	5000, a podczas wydarzeń religijnych uwarunkowana pojemnością obiektów
3	Teren ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie” (8Ah - 8Ao)	240

4	Teren pomnika „Krzyże Katyńskie” w Hucie Szklanej (119l)	200
5	Teren cmentarza jeńców radzieckich na Św. Krzyżu wraz z dojściem w oddziałach (113g, 115n, 115p, 197g)	200
6	Zbiorowe mogiły zamordowanych podczas II wojny światowej w Świętej Katarzynie (146c)	60
7	Zbiorowa mogiła zamordowanych podczas II wojny światowej w Nowej Słupi (196t)	60
8	Galeria widokowa na gołoborzu na Łyścu (116f i 116g)	200
9	Parking w Nowej Słupi (196j)	200
10	Kompleks edukacyjny przy ul. Świętokrzyskiej w Nowej Słupi – Centrum Edukacji Przyrodniczej Świętokrzyskiego Parku Narodowego (gmina Nowa Słupia, obręb ewidencyjny Nowa Słupia, działki o numerach: 754/5, 1192/3, 1193/1, 1206/1, 1207/1, 1208/2 i 1213/2)	500
11	Obszar w sąsiedztwie schroniska turystycznego „Jodełka” w Świętej Katarzynie (148a, 148i, 148j i 148o – 148r)	500

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Szlaki i trasy udostępnione na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego

A. Oznakowane szlaki i trasy

Lp.	Nazwa szlaku lub trasy (ścieżki edukacyjnej)	Przebieg - Oddział/wydzielenie	Sposób udostępniania
1	Szlak czerwony im. Edmunda Massalskiego. Odcinek szlaku Święta Katarzyna – Trzcianka	1B a,b 1C d 2C b,c,h,i,j,p 115 bx,cx 115P b 115S a,b 116 g 117 k 118 h 119 f,g,h,i,l 137 b 138 b 139 f 140 c,d 141 d,g 146 b,c,f 147 a,c,d,f,g,j 148 n,r,s,t 148S a 163 a,b,c 164 a,b 165 a,b,c 166 a 167 a,b 168 a 169 a 170 a,b 171 a 172 a,b 173 c,d 175 b,c,d 176 c 177 d 178 a,b,c 179 b,c,d,f 180 d 181 b,d,f 182 f,g,h,i,j 188 b,d,g 199 d 200 a,b,c,d,g,h,i,j 201 a 202 k,n,o 203 a,b,c,d,f,g 204 a,b 202S 202S d,f *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Na odcinku Huta Szklana – Święty Krzyż dopuszczony ruch rowerowy oraz możliwość wprowadzania psa na smyczy. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Szlak płatny na odcinku Święta Katarzyna – Kakonin, Dalianka – Huta Szklana, Święty Krzyż – Trzcianka.
2	Szlak niebieski im. Edwarda Wołoszyna. Odcinek szlaku Święta Katarzyna – Podgórze	8 a, 9 a,b,d,f 10 d,f 15 a,c 25 a,b 43 a,c,d,h 44 a,j 44P o,p 59 a,c,j,p 59P a,b 60 a 72 c,d,k 73 i 109 a,b,c,f,g 110 f,g,h,i,j,k,l 111 b,g,h,j 146 b,c 147 c,d 148 k,m,n,r,s,t,w 148S a 173 c,d *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Szlak płatny.
3	Szlak niebieski im. Stanisława Jeżewskiego. Odcinek szlaku Nowa Słupia – Święty Krzyż	75 c,f 112 c 115P b,c 115 bx 115S b 196 j,k,o,s 197 a,b,c,d,f,g *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Szlak płatny.
4	Szlak zielony im. Jerzego Głowackiego na odcinku Psary Podlesie – granica z Ndl. Zagnańsk oraz Bodzentyn	8A m,o 211S a 211 d,f 212 c 213 k,l,m,n,o 214 a,c 215 a,b,c 216 b,c 217 a 218 a 219 a 224 a 225 a 226 a,b 227 a 228 a,b 229 a *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN.

			Szlak płatny.
5	Szlak żółty na odcinku Klonów – Bukowa Góra	218 a 226 a,b,c 227 a,b 229 k,l,j 229S a, 230S b *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Szlak płatny.
6	Szlak czarny im. Jerzego Kapuścińskiego na odcinku Podchełmie – Pokrzywianka (Chełmowa Góra)	1A a,b,d,f,h,i,j 2A h 3A a,f,k,i *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Szlak płatny.
7	Przyrodnicza ścieżka edukacyjna „Jeden ze szczytów korony Gór Polski" Święta Katarzyna - Łysica oznaczona kolorem niebieskim	146 c,b,f 147 d,f,g,j 168a, 169a, 170 a,b 171 a, 172 a,b 173 a 1Cd, 2C b,c,h,i,j,p *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
8	Przyrodnicza ścieżka edukacyjna „Pośród szumu świętokrzyskich jodeł i buków" Huta Szklana – Łysa Góra oznaczona kolorem niebieskim	115S b 116 g 117 j,k 118 h 119 f,g *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
9	Przyrodnicza ścieżka edukacyjna „Śladem czarownic, pogańskich kultów i powstańczych kryjówek" Nowa Słupia – Łysa Góra oznaczona kolorem czerwonym	113g 115n,p 196 s,t,w 197 f,g,h 198 a *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
10	Przyrodnicza ścieżka edukacyjna „Szlakiem mamucich jodeł" Trzcianka – Łysa Góra oznaczona kolorem żółtym	199 d, 200 a,d,g,h,i,j, 202 n,o 203 a,b,c,d,f,g 204 a,b *	Turystyka piesza i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
11	Przyrodniczo-kulturowa ścieżka edukacyjna „Śladem kolejki wąskotorowej" Nowa Słupia – Święta Katarzyna oznaczona	59 p, 65 c, 66 a, 67 a, 68 b,c,g,h 69 c,f,g 70 f 71 a 72 b,c,d,g,h,i,k 72P a 73 i 75 a,b,c,f 76 a,b 77 a,b 78 a,b,c 79 a,b,c,d,f 80 a 81 a,b 82 a,b 83 a,b,c 84 a 85 j 86 k 87 b 88 a 89	Turystyka piesza, rowerowa, narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez

	kolorem zielonym	g,h,i 90 c 91 c 92 a,b 93 b,c,d 94 t,w,x,y 95 a 96 a 97 a 98 a 99 a 100 a 101 a,b,c 102 a 103 a,b 104 a 105 a 109 a,b,c,f,g 110 f,g,h,i,j,k,l 111 b,g,j 146 b,c 147 a,d 196 s *	rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
12	Ścieżka edukacyjna „Na przełęcz św. Mikołaja" oznaczona kolorem czarnym	101 b,c,d,g,h 102 b,c,d 137 a,b 138 a,b *	Udostępniona w okresie od 1 kwietnia do 31 października. Turystyka piesza. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
13	Ścieżka edukacyjna „Na przełęcz Hucką" oznaczona kolorem czarnym	83 a,f 119 a,c,d,f 120 a *	Udostępniona w okresie od 1 kwietnia do 31 października. Turystyka piesza. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
14	Historyczno - przyrodnicza ścieżka edukacyjna im. płk Mariana Sołtysiaka ps. „Barabasz" Bukowa Góra - Wilków oznaczona kolorem czerwonym	226 c,d 227 a,b 234 a 235 a 244 a,b,c 245 a,c,d 254 b,c 255 a,f 258 d,f,g,i 259 a,c,d,f 260 a,b 263 a,d 264 a,b,d,f 265 a 266 a,b,c 261 a,c 262 a,b *	Turystyka piesza, rowerowa i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych po uzyskaniu zgody Dyrektora ŚPN. Ścieżka płatna.
		119 k, 120 j	Teren będący w zarządzie Nadleśnictwa Zagnańsk udostępniony na podstawie porozumienia. Turystyka piesza, rowerowa i narciarska. Prowadzenie zajęć edukacyjnych. Dozwolona organizacja imprez rekreacyjnych lub sportowych.

*zostały wyznaczone oddziały i wydzielenia po obu stronach trasy, jeżeli trasa przebiega linią oddziałową lub wydzieleniową.

B. Szlaki i trasy wytyczone po gruntach obcej własności pozostające w ochronie krajobrazowej, w tym trasy biegnące po drogach publicznych leżące w granicach Parku, udostępniane są przez zarządcę danego terenu.

Załącznik nr 3
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Cennik opłat związanych z udostępnieniem terenu ŚPN

Opłata za wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) jest pobierana na podstawie art. 12 ust 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) oraz § 1 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie parków narodowych lub niektórych ich obszarów, gdzie za wstęp pobiera się opłaty (Dz.U. 2022 poz. 1030),

1. Opłata za wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) na oznakowane szlaki i trasy wskazane w Załączniku nr 2 do niniejszego Zarządzenia wynosi:
   - 10,00 zł brutto - normalny bilet wstępu;
   - 5,00 zł brutto - ulgowy bilet wstępu.
2. Opłata za wstęp na Galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze (Łyścu) wynosi:
   - 13,00 zł brutto - normalny bilet wstępu;
   - 7,00 zł brutto - ulgowy bilet wstępu;
   - 4,00 zł brutto - specjalny bilet wstępu.
3. Pakiet - Opłata za wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego na oznakowane szlaki i trasy wskazane w Załączniku nr 2 do niniejszego Zarządzenia oraz na Galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze (Łyścu) wynosi:
   - 17,00 zł brutto – Pakiet normalny (normalny bilet wstępu do ŚPN + ulgowy bilet wstępu na Galerię widokową);
   - 9,00 zł brutto – Pakiet ulgowy (ulgowy bilet wstępu do ŚPN + specjalny bilet wstępu na Galerię widokową).
4. Opłata za wstęp na ekspozycje przyrodniczą w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu wynosi:
   - 13,00 zł brutto - normalny bilet wstępu;
   - 7,00 zł brutto - ulgowy bilet wstępu;
   - 4,00 zł brutto - specjalny bilet wstępu.
5. Opłata za udostępnianie Parku (oznakowane szlaki i trasy wskazane w Załączniku nr 2 do niniejszego Zarządzenia) w celach rekreacyjnych wynosi:
   - 10,00 zł brutto od osoby.
6. Opłata za udostępnianie Parku (oznakowane szlaki i trasy wskazane w Załączniku nr 2 do niniejszego Zarządzenia) w celach sportowych wynosi:
   - 15,00 zł brutto od osoby - grupa do 100 osób;
   - 20,00 zł brutto od osoby - grupa od 101 do 300 osób;
   - 25,00 zł brutto od osoby - grupa od 301 do 500 osób.
7. Opłata za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie" w Bodzentynie wynosi:
   - 10,00 zł brutto od osoby za udostepnienie trwające do 3 h;
   - 12,00 zł brutto od osoby za udostepnienie trwające do 8 h;
   - 15,00 zł brutto za udostepnienie jednego miejsca do postawienia namiotu.
8. Opłata za udostepnienie terenu Parku w celu filmowania i fotografowania wynosi:
   - 300,00 - 1000,00 zł brutto - opłata za filmowanie (Wymagana pisemna zgoda Dyrektora ŚPN);
   - 300,00 – 500,00 zł brutto – opłata za fotografowanie (Wymagana pisemna zgoda Dyrektora ŚPN);

- Nie pobiera się opłaty za fotografowanie i filmowanie niekomercyjne wykonywane na oznakowanych szlakach i trasach oraz na Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze (Łyścu).

9. Opłata za udostepnienie terenu Parku w celu filmowania i fotografowania przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP) wynosi:
    - 500,00 – 2 000,00 zł brutto (Wymagana pisemna zgoda Dyrektora ŚPN).
10. Opłata za przeprowadzenie zajęć edukacyjnych lub wykonanie usługi przewodnickiej przez pracownika/ów ŚPN.

Tytuł zajęć	Orientacyjny czas przejścia	Opłata (brutto)	Co obejmuje cena	Dodatkowe warianty
Zajęcia edukacyjne/usługa przewodnicka na szczycie Łysej Góry	2 h	25 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 30 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN, na galerię widokową oraz na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN.	Możliwość zejścia do Trzcianki, Nowej Słupi lub Huty Szklanej szlakiem lub ścieżką edukacyjną 5 zł/os. czas trwania ok. 1 h.
Zajęcia/usługa przewodnicka na ścieżce edukacyjnej **Trzcianka – Łysa Góra – „Szlakiem mamucich jodeł”** lub w kierunku odwrotnym	2,5 – 3 h	30 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 35 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN, na galerię widokową oraz na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN.	Możliwość zejścia do Nowej Słupi lub Huty Szklanej szlakiem lub ścieżką edukacyjną 5 zł/os. czas trwania ok. 1 h.
Zajęcia/usługa przewodnicka na ścieżce edukacyjnej **Huta Szklana – Łysa Góra – „Pośród szumu świętokrzyskich jodeł i buków”** lub w kierunku odwrotnym	2,5 – 3 h	30 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 35 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN, na galerię widokową oraz na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN.	Możliwość zejścia do Nowej Słupi lub Trzcianki szlakiem lub ścieżką edukacyjną 5 zł/os. czas trwania ok. 1 h.
Zajęcia/usługa przewodnicka na ścieżce edukacyjnej **Nowa Słupia – Łysa Góra – „Śladem czarownic, pogańskich kultów i powstańczych kryjówek”** lub w kierunku odwrotnym	2,5 – 3 h	30 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 35 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN, na galerię widokową oraz na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN.	Możliwość zejścia do Huty Szklanej lub Trzcianki szlakiem lub ścieżką edukacyjną 5 zł/os. czas trwania ok. 1 h.
Zajęcia/usługa przewodnicka na ścieżce **Święta Katarzyna - Łysica „Jeden ze szczytów korony Gór Polski”** lub w kierunku odwrotnym	2h	25 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 30 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	Możliwość zejścia do Kakonina 5 zł/os. czas trwania ok. 1 h.
Zajęcia/usługa przewodnicka na ścieżce	5h	40 zł /od osoby upoważnionej do	Cena obejmuje zajęcia/usługę	Możliwość zajęć w Dyrekcji ŚPN oraz rozpalenia ogniska

Nowa Słupia - Święta Katarzyna „Szlakiem kolejki wąskotorowej” lub w kierunku odwrotnym		zakupu biletu ulgowego 45 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	przewodnicką, wstęp do ŚPN	w pobliżu Dyrekcji (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka na przyrodniczo – historycznej ścieżce **im. płk Mariana Sołtysiaka ps. „Barabasz”** lub w kierunku odwrotnym	2,5-3h	30 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 35 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	Możliwość zajęć w Dyrekcji ŚPN oraz rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka na Pętli Łysa Góra (ścieżka **Nowa Słupia – Łysa Góra,** ścieżka **Łysa Góra – Huta Szklana,** ścieżka **Na przełęcz Hucką,** ścieżka **„Śladem kolejki wąskotorowej”** na odcinku Rampa – Nowa Słupia**)** lub w kierunku odwrotnym	4-4,5h	40 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 45 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN, na galerię widokową oraz na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN.	Usługa dostępna w okresie od 01 kwietnia do 31 października.
Zajęcia/usługa przewodnicka na Pętli Łysica (ścieżka **Święta Katarzyna – Łysica (skała Agata),** odcinek szlaku czerwonego **skała Agata - Kapliczka św. Mikołaja**, ścieżka **Na przełęcz św. Mikołaja**, ścieżka **„Śladem kolejki wąskotorowej”** na odcinku Trójkąt - Święta Katarzyna) lub w kierunku odwrotnym	3-3,5h	40 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 45 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	Usługa dostępna w okresie od 01 kwietnia do 31 października.
Zajęcia/usługa przewodnicka na szlaku niebieskim Święta Katarzyna – Bodzentyn lub w kierunku odwrotnym	2,5 – 3 h	20 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 25 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	Możliwość zajęć w Dyrekcji ŚPN oraz rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka na szlaku zielonym na Bukowej Górze	2h	20 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 25 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	Możliwość zajęć w Dyrekcji ŚPN oraz rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa	2h	20 zł /od osoby	Cena obejmuje	Możliwość zajęć w Dyrekcji

przewodnicka na szlaku czarnym na Chełmowej Górze		upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 25 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	zajęcia/usługę przewodnicką, wstęp do ŚPN	ŚPN oraz rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka w budynku Dyrekcji ŚPN – prezentacja, projekcja filmu, zajęcia z makietą	1h	10 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 15 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wynajem sali edukacyjnej, wykorzystanie pomocy dydaktycznych	Możliwość połączenia zajęć z innymi zajęciami w terenie. Możliwość rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji ŚPN (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka w ogrodzie edukacyjnym „Podzamcze Bodzentyńskie”	1 h	10 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 15 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką	Możliwość połączenia zajęć z innymi zajęciami w terenie. Możliwość rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji ŚPN (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)
Zajęcia/usługa przewodnicka nie ujęte cennikiem – specjalistyczne, z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu, o nietypowej porze, w dni wolne od pracy (sobota, niedziela)	1 h	15 zł /od osoby upoważnionej do zakupu biletu ulgowego 20 zł/ od osoby dorosłej bez zniżek (Opłata za każdą rozpoczętą godzinę)	Cena obejmuje zajęcia/usługę przewodnicką, wykorzystanie specjalistycznego sprzętu, wynajem pomieszczeń edukacyjnych w dni wolne od pracy	Możliwość połączenia zajęć z innymi zajęciami w terenie. Możliwość rozpalenia ogniska w pobliżu Dyrekcji ŚPN (opłata dodatkowa wg cennika za udostępnienie terenu Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie”)

11. Opłaty za udostępnienie obiektów i świadczenie usług niewymienionych w niniejszym cenniku są ustalane przez zainteresowanych bezpośrednio z Dyrektorem ŚPN lub upoważnioną przez niego osobę, na podstawie indywidualnych negocjacji.
12. Na wniosek strony zainteresowanej wszelkie ulgi, bonifikaty oraz zwolnienia z opłat, o których mowa w niniejszym cenniku, z wyłączeniem pkt. 1 i 3, określane będą każdorazowo przez Dyrektora ŚPN po rozpatrzeniu indywidualnie każdej sprawy.

Załącznik nr 4
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Zasady pobierania opłat za udostępnienie ŚPN w celach edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, fotografowania i filmowania

§1

Wstęp do Świętokrzyskiego Parku Narodowego

1. Opłata za wstęp do ŚPN, na oznakowane szlaki i trasy jest pobierana w okresie całorocznym.

2. Jednodniowy bilet wstępu do ŚPN zakupiony na dany dzień kalendarzowy upoważnia do wejścia na oznakowane szlaki, ścieżki edukacyjne.

3. Bilet ważny jest na dany dzień zakupu, a nie na czas trwania doby liczonej od chwili zakupu.

4. Zakupiony normalny bilet wstępu do ŚPN upoważnia w tym samym dniu do zakupu jednorazowego ulgowego biletu wstępu na Galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze.

5. Zakupiony ulgowy bilet wstępu do ŚPN upoważnia w tym samym dniu do zakupu jednorazowego specjalnego biletu wstępu na Galerię widokowa na gołoborzu na Łysej Górze.

6. Bilety, o których mowa w ust. 4 i 5 można zakupić w formie odpowiedniego Pakietu tj. Pakiet normalny lub Pakiet ulgowy.

7. Wykaz osób zwolnionych z opłat za wstęp do Parków Narodowych zawiera art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.). Na podstawie w/w art. z opłat za wstęp do Parku zwolnione są m.in. następujące osoby (wyciąg):
   7.1 dzieci w wieku do 7 lat;
   7.2 osoby, które posiadają zezwolenie dyrektora parku narodowego na prowadzenie badań naukowych w zakresie ochrony przyrody;
   7.3 uczniowie szkół i studenci odbywający zajęcia dydaktyczne w parku narodowym w zakresie uzgodnionym z dyrektorem parku narodowego;
   7.4 mieszkańcy gmin położonych w granicach parku narodowego (ŚPN) i gmin graniczących
   z parkiem narodowym (ŚPN); tj. osób mających ważny dokument poświadczający stałe zamieszkanie na terenie gminy Bieliny, miasta i gminy Bodzentyn, gminy Łączna, gminy Górno, gminy Masłów, miasta i gminy Nowa Słupia, gminy Pawłów, gminy Waśniów;
   7.5 osoby udające się do miejsc kultu religijnego;
   7.6 członkowie rodziny wielodzietnej w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, posiadających ważną Kartę Dużej Rodziny.

8. Wykaz osób uprawnionych do zakupu biletu ulgowego zawiera art. 12 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.). Na podstawie w/w art. do zakupu biletu ulgowego uprawnione są m.in. następujące osoby (wyciąg):
   8.1 uczniowie szkół i studenci;
   8.2 dzieci i młodzież, nie dłużej niż do ukończenia 18 roku życia, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych
   w języku polskim w:
   a) szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych

w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania;
b) szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw;
c) sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw;
d) szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r.
8.3 emeryci i renciści;
8.4 osoby niepełnosprawne;
8.5 żołnierze służby czynnej.

9. Osoby posiadające uprawnienia, wymienione w ust. 7 i 8 mogą otrzymać potwierdzenie wejścia na teren ŚPN po pozytywnej weryfikacji danego uprawnienia. Udowodnienie posiadanych uprawnień do ulgi lub zwolnienia, poprzez okazanie właściwych dokumentów spoczywa na osobie kupującej bilet.

10. Odpowiedni bilet wstępu do ŚPN można zakupić poprzez:
10.1 sprzedaż online w sieci Internet odbywa się przez cały rok w sposób ciągły przez 24 godziny na dobę;
10.2 sprzedaż offline (stacjonarna w punktach poboru opłat) może odbywać się przez cały rok (minimum w okresie od 1 kwietnia do 31 października) w następujących punktach:
a) przy wejściu do ŚPN w Nowej Słupi;
b) przy wejściu do ŚPN w Świętej Katarzynie;
c) przy wejściu do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze.
10.3 sprzedaż offline (stacjonarna w kasie Dyrekcji ŚPN w Bodzentynie) odbywa się przez cały rok w dniach i godzinach pracy kasy Dyrekcji.
10.4 sprzedaż mobilną, która może odbywać się przez cały rok przy wejściach do parku, wejściu do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze, na oznakowanych szlakach i ścieżkach edukacyjnych;
10.5 opłacenie dowodu zakupu (np. faktury wystawionej na wniosek zamawiającego).

11. Opłaty będą pobierane przez osoby prowadzące administracyjną obsługę ruchu turystycznego posiadający jednolity strój w kolorze zielonym z napisem „Obsługa turystyczna w Świętokrzyskim Parku Narodowym” oraz imienny identyfikator z logo ŚPN lub przez pracowników ŚPN.

12. W przypadku braku obsługi w punkcie pobierania opłat lub w przypadku braku stacjonarnego punktu sprzedaży na szlaku, zwiedzający ma obowiązek uiścić opłatę wstępu online (płatność kanałem elektronicznym) bądź offline w najbliższym czynnym punkcie sprzedaży np. przy zejściu ze szlaku, bądź u osoby upoważnionej do mobilnego pobierania opłat (kasjer mobilny).

13. Potwierdzeniem uiszczenia opłaty jest bilet w wersji papierowej, będący jednocześnie paragonem fiskalnym od kasjera/kasjera mobilnego (sprzedaż offline), bilet w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym – (zakupiony poprzez sprzedaż online) lub faktura w wersji papierowej lub w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym (sprzedaż w kasie Dyrekcji ŚPN). **Bilety oraz ewentualne dowody uiszczenia opłaty należy zachować do kontroli.**

14. Niewykorzystanie biletu we wskazanym terminie nie uprawnia do zwrotu kosztów jego zakupu.

15. Zwrot kosztów biletu, zakupionego poprzez zawarcie umowy on-line (na odległość) poprzez zamówienie przez klienta Wejściówki, określa Regulamin sprzedaży on-line dostępny na https://www.swietokrzyskipn.org.pl/regulamin-sprzedazy-online/

16. Pracownicy Służby Parku, Straży Parku lub inne osoby upoważnione przez Dyrektora ŚPN mogą dokonywać kontroli dowodów wniesienia opłat.

§2

Wstęp do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze (Łyścu)

1. Opłata za wstęp do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze jest pobierana w okresie całorocznym.

2. Bilet wstępu do Galerii widokowej, zakupiony na dany dzień kalendarzowy upoważnia do jednorazowego wstępu w tym dniu.

3. Zakupiony normalny bilet wstępu do ŚPN upoważnia w tym samym dniu do zakupu jednorazowego ulgowego biletu wstępu do galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze.

4. Zakupiony ulgowy bilet wstępu do ŚPN upoważnia w tym samym dniu do zakupu jednorazowego specjalnego biletu wstępu do galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze.

5. Bilety, o których mowa w ust. 4 i 5 można zakupić w formie odpowiedniego Pakietu tj. Pakiet normalny lub Pakiet ulgowy.

6. Bilety ulgowe przysługują:
   6.1 osobom posiadającym ważny normalny bilet wstępu do ŚPN;
   6.2 młodzieży szkolnej i studentom;
   6.3 emerytom i rencistom;
   6.4 inwalidom po okazaniu legitymacji inwalidzkiej
   6.5 osobom posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny, w wieku powyżej 18 roku życia, którym nie przysługują bilety specjalne
   6.6 nauczycielom - opiekunom podczas wycieczki szkolnej (1 osoba na 10 uczniów)

7. Bilety specjalne przysługują:
   7.1 osobom posiadającym ważny ulgowy bilet wstępu do ŚPN;
   7.2 osobom posiadającym zgodę Dyrektora ŚPN;
   7.3 dzieciom od czterech do siedmiu lat;
   7.4 osobom posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny:
   - w wieku do ukończenia 18 roku życia;
   - w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej;
   - bez ograniczeń wiekowych, w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

   7.5 pracownikom innych Parków Narodowych oraz pracownikom PGL Lasy Państwowe.

8. Z opłat zwolnieni są mieszkańcy gmin położonych w granicach ŚPN i gmin graniczących z ŚPN; tj. osób mających ważny dokument poświadczający stałe zamieszkanie na terenie gminy Bieliny, miasta i gminy Bodzentyn, gminy Łączna, gminy Górno, gminy Masłów, miasta i gminy Nowa Słupia, gminy Pawłów, gminy Waśniów, a także osoby posiadające zgodę Dyrektora Parku oraz dzieci do lat trzech.

9. Odpowiedni bilet wstępu do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze można zakupić poprzez:
   9.1 sprzedaż online w sieci Internet odbywa się przez cały rok w sposób ciągły przez 24 godziny na dobę;

9.2 sprzedaż offline (stacjonarna w punktach poboru opłat) może odbywać się przez cały rok (minimum w okresie od 1 kwietnia do 31 października) w następujących punktach:
a) przy wejściu do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze;
b) przy wejściu do ŚPN w Nowej Słupi;
c) przy wejściu do ŚPN w Świętej Katarzynie.
9.3 sprzedaż offline (stacjonarna w kasie Dyrekcji ŚPN w Bodzentynie) odbywa się przez cały rok w dniach i godzinach pracy kasy Dyrekcji.
9.4 sprzedaż mobilną, która może odbywać się przez cały rok przy wejściach do parku, wejściu do Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze, na oznakowanych szlakach i ścieżkach edukacyjnych;
9.5 opłacenie dowodu zakupu (np. faktury wystawionej na wniosek zamawiającego).

10. Opłaty będą pobierane przez osoby prowadzące administracyjną obsługę ruchu turystycznego posiadający jednolity strój w kolorze zielonym z napisem „Obsługa turystyczna w Świętokrzyskim Parku Narodowym" oraz imienny identyfikator z logo ŚPN lub przez pracowników ŚPN.

11. W przypadku braku obsługi w punkcie pobierania opłat zwiedzający ma obowiązek uiścić opłatę wstępu online (płatność kanałem elektronicznym) bądź offline w najbliższym czynnym punkcie sprzedaży np. przy zejściu ze szlaku, bądź u osoby upoważnionej do mobilnego pobierania opłat (kasjer mobilny).

12. Potwierdzeniem uiszczenia opłaty jest bilet w wersji papierowej, będący jednocześnie paragonem fiskalnym od kasjera/kasjera mobilnego (sprzedaż offline), bilet w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym – (zakupiony poprzez sprzedaż online) lub faktura w wersji papierowej lub w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym (sprzedaż w kasie Dyrekcji ŚPN). Bilety oraz ewentualne dowody uiszczenia opłaty należy zachować do kontroli.

13. Niewykorzystanie biletu we wskazanym terminie nie uprawnia do zwrotu kosztów jego zakupu.

14. Zwrot kosztów biletu, zakupionego poprzez zawarcie umowy on-line (na odległość) poprzez zamówienie przez klienta Wejściówki, określa Regulamin sprzedaży on-line dostępny na https://www.swietokrzyskipn.org.pl/regulamin-sprzedazy-online/

15. Pracownicy Służby Parku, Straży Parku lub inne osoby upoważnione przez Dyrektora ŚPN mogą dokonywać kontroli dowodów wniesienia opłat.

§ 3

Wstęp na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu

1. Opłata za wstęp na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN jest pobierana w okresie całorocznym.

2. Bilet wstępu na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu, zakupiony na dany dzień kalendarzowy upoważnia do jednorazowego wstępu w tym dniu.

3. Bilety ulgowe przysługują:
3.1 młodzieży szkolnej i studentom;
3.3 emerytom i rencistom;
3.4 inwalidom po okazaniu legitymacji inwalidzkiej;
3.5 osobom posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny, w wieku powyżej 18 roku życia, którym nie przysługują bilety specjalne;
3.6 nauczycielom - opiekunom podczas wycieczki szkolnej (1 osoba na 10 uczniów);
3.7 dorosłym mieszkańcom gmin położonych w granicach ŚPN i gmin graniczących z ŚPN; tj. osób mających ważny dokument poświadczający stałe zamieszkanie na terenie

gminy Bieliny, miasta i gminy Bodzentyn, gminy Łączna, gminy Górno, gminy Masłów, miasta i gminy Nowa Słupia, gminy Pawłów, gminy Waśniów.

4. Bilety specjalne przysługują:
   4.1 osobom posiadającym zgodę Dyrektora ŚPN;
   4.3 dzieciom od czterech do siedmiu lat;
   4.4 osobom posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny:
   - w wieku do ukończenia 18 roku życia;
   - w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej;
   - bez ograniczeń wiekowych, w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

   4.5 pracownikom innych Parków Narodowych oraz pracownikom PGL Lasy Państwowe;
   4.6 dzieciom i młodzieży szkolnej będących mieszkańcami gmin położonych w granicach parku narodowego i gmin graniczących z parkiem narodowym; tj. osób mających ważny dokument poświadczający stałe zamieszkanie na terenie gminy Bieliny, miasta i gminy Bodzentyn, gminy Łączna, gminy Górno, gminy Masłów, miasta i gminy Nowa Słupia, gminy Pawłów, gminy Waśniów.

5. Z opłat zwolnione są osoby posiadające pisemną zgodę Dyrektora ŚPN oraz dzieci do lat trzech.

6. Odpowiedni bilet wstępu na ekspozycję przyrodniczą w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu można zakupić poprzez:
   6.1 sprzedaż online w sieci Internet odbywa się przez cały rok w sposób ciągły przez 24 godziny na dobę;
   6.2 sprzedaż offline (stacjonarna) w kasie znajdującej się w budynku Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu oraz w kasie Dyrekcji ŚPN w Bodzentynie odbywa się przez cały rok w dniach i godzinach pracy kasy w Muzeum i kasy w Dyrekcji ŚPN;
   6.3 opłacenie dowodu zakupu (np. faktury wystawionej na wniosek zamawiającego);

7. Potwierdzeniem uiszczenia opłaty jest bilet w wersji papierowej, będący jednocześnie paragonem fiskalnym od kasjera (sprzedaż offline), bilet w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym – (zakupiony poprzez sprzedaż online) lub faktura w wersji papierowej lub w wersji elektronicznej na telefonie komórkowym lub innym urządzeniu mobilnym. Bilety oraz ewentualne dowody uiszczenia opłaty należy zachować do kontroli.

8. Niewykorzystane biletu we wskazanym terminie nie uprawnia do zwrotu kosztów jego zakupu.
9. Zwrot kosztów biletu, zakupionego poprzez zawarcie umowy on-line (na odległość) poprzez zamówienie przez klienta Wejściówki, określa Regulamin sprzedaży on-line dostępny na https://www.swietokrzyskipn.org.pl/regulamin-sprzedazy-online/
10. Sposób udostępnienia ekspozycji przyrodniczej w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu określa Regulamin (załącznik nr 9 do Zarządzenia).

§ 4

Udostępnienie Parku w celach rekreacyjnych lub sportowych

1. Termin udostepnienia Parku, oznakowanych szlaków i tras należy uzgodnić z Dyrektorem ŚPN, który wydaje pisemne zezwolenie po rozpatrzeniu prawidłowo wypełnionego wniosku i wiąże się z pobraniem opłaty za udostepnienie.
2. Wniosek o udostępnienie Parku w celach rekreacyjnych lub sportowych znajduje się na stronie internetowej https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/

3. Opłata za udostępnienie Parku w celach rekreacyjnych lub sportowych pobierana jest w okresie całorocznym.
4. Opłata za udostępnianie Parku w celach sportowych dokonywana jest na podstawie faktury.
5. Sposób udostępnienia Parku w celach rekreacyjnych i sportowych określa Regulamin (załącznik nr 6 do Zarządzenia).

§ 5

Udostępnienie teren Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie"

1. Termin udostępnienia ogrodu edukacyjnego i korzystanie z obiektów położonych na jego terenie należy uzgodnić z Dyrektorem ŚPN, który wydaje pisemne zezwolenie po rozpatrzeniu prawidłowo wypełnionego wniosku i wiąże się z pobraniem opłaty za udostępnienie
2. Wniosek o udostępnienie Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie" znajduje się na stronie internetowej https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/
3. Teren ogrodu edukacyjnego wraz z położonymi na nim obiektami (np.: Edukacyjną wiatą z miejscem grillowo-ogniskowym) jest udostępniony w okresie całorocznym.
4. Opłata za udostępnienie teren Ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie" jest pobierana w okresie całorocznym.
5. Opłata obejmuje udostepnienie Ogrodu edukacyjnego wraz z obiektami i infrastrukturą znajdującą się na jego terenie (np.: Edukacyjną wiatą z jej wyposażeniem tj. metalowym grillem z rusztem, kijkami na ognisko oraz udostępnienie drewna w ilości 0,3 mp za udostępnienie trwające do 3 h oraz 0,5 mp za udostępnienie trwające do 8 h).
6. Sposób korzystania z terenu ogrodu edukacyjnego oraz obiektów na jego terenie np.: Edukacyjnej wiaty z miejscem grillowo-ogniskowym określa Regulamin (załącznik nr 7 do Zarządzenia).

§ 6

Fotografowanie i filmowanie

1. Nie pobiera się opłat za fotografowanie i filmowanie niekomercyjne wykonywane na oznakowanych szlakach i trasach oraz Galerii widokowej na gołoborzu na Łysej Górze.
2. Fotografowanie i filmowanie w celach komercyjnych wymaga uzyskania pisemnej zgody Dyrektora ŚPN i wiąże się z pobraniem opłaty za udostępnienie.
3. Dyrektor ŚPN wydaje zezwolenie po rozpatrzeniu prawidłowo wypełnionego wniosku. Wniosek o udostępnienie Parku w celu komercyjnego fotografowania lub filmowania znajduje się na stronie internetowej https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/
4. Opłata za fotografowanie i filmowanie w celach komercyjnych jest pobierana w okresie całorocznym.
5. Wysokość opłaty za fotografowanie i filmowanie w celach komercyjnych określana jest indywidualnie na podstawie zgłoszonego we wniosku miejsca wykonywania czynności, czasu trwania czynności oraz terminu wykonania czynności.
6. Opłata za fotografowanie i filmowanie w celach komercyjnych dokonywana jest na podstawie faktury.
7. Opłata za udostępnianie Parku w celach komercyjnego fotografowania i filmowania nie zwalnia z obowiązku uiszczenia odpowiedniej opłaty za wstęp do ŚPN, na oznakowane szlaki i trasy oraz na Galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze.

8. Fotografowanie i filmowanie poza oznakowanymi szlakami i trasami oraz Galerią widokową na gołoborzu na Łysej Górze wymaga uzyskania zgody Ministra właściwego ds. Środowiska, a następnie uzyskania zgody Dyrektora ŚPN i wiąże się z pobraniem opłaty. W takim przypadku, wysokość opłaty określana jest w drodze indywidualnych negocjacji.
9. Wykonywanie zdjęć i filmów z użyciem bezzałogowego statku powietrznego (BSP) wymaga uzyskania pisemnej zgody Dyrektora ŚPN zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie stanowiącym załącznik nr 8 do niniejszego Zarządzenia.

§ 7

Filmowanie i fotografowanie przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP)

1. Fotografowanie i filmowanie przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP) w celach komercyjnych wymaga uzyskania pisemnej zgody Dyrektora ŚPN i wiąże się z pobraniem opłaty za udostepnienie.
2. Dyrektor ŚPN wydaje zezwolenie po rozpatrzeniu prawidłowo wypełnionego wniosku. Wniosek o udostępnienie Parku w celu komercyjnego fotografowania lub filmowania przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP) znajduje się na stronie internetowej https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/
3. Opłata za fotografowanie i filmowanie przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP) w celach komercyjnych jest pobierana w okresie całorocznym.
4. Wysokość opłaty określana jest indywidualnie na podstawie zgłoszonego we wniosku obszaru wykonywania czynności, czasu trwania czynności oraz terminu wykonania czynności.
5. Opłata za fotografowanie i filmowanie w celach komercyjnych dokonywana jest na podstawie faktury.
6. Opłata za udostępnianie Parku w celach komercyjnego fotografowania i filmowania nie zwalnia z obowiązku uiszczenia odpowiedniej opłaty za wstęp do ŚPN, na oznakowane szlaki i trasy oraz na Galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze.
7. Sposób udostępnienia Parku w celach wykonywanie zdjęć i filmów z użyciem bezzałogowego statku powietrznego (BSP) określa Regulamin stanowiący załącznik nr 8 do niniejszego Zarządzenia

§ 8

Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych lub wykonanie usługi przewodnickiej

1. Rezerwacja na zajęcia edukacyjne/usługę przewodnicką na terenie Parku dokonywana jest na podstawie formularza zgłoszeniowego, który znajduje się na stronie internetowej:

   https://www.swietokrzyskipn.org.pl/edukacja/nowa-oferta-edukacyjna/zgloszenie-na-zajecia-edukacyjne/
2. Opłata za prowadzenie zajęć edukacyjnych lub wykonanie usługi przewodnickiej dokonywane jest na podstawie faktury przelewowej wystawianej i przekazywanej danej grupie po wykonaniu usługi; opłata pobierane jest przez okres całego roku.
3. Ceny podane w tabeli zamieszczonej w Załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia są cenami brutto. Istnieje możliwość ułożenia innych wariantów zajęć. Cena uzależniona będzie od długości i formy zajęć.
4. Zajęcia przewidziane są dla grup do 35 osób (opłaty za grupy mniejsze niż 20 osób będą wyceniane indywidualnie). Grupy większe niż 35 osób będą dzielone tak, aby jeden pracownik ŚPN miał pod opieką nie więcej niż 35 osób.
5. Nauczyciele – opiekunowie grupy (1 osoba na 10 uczniów) są uprawnieni do zakupu usługi wg stawki ulgowej.

Załącznik nr 5
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Regulamin zwiedzania i korzystania z wartości przyrodniczo-kulturowych Świętokrzyskiego Parku Narodowego

1. Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego udostępniając teren Parku powierza zwiedzającym dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe wielkiej wartości. Dyrektor ŚPN prosi w związku z tym o szczególną dbałość, o powierzone walory. Jej wyrazem będzie przestrzeganie niniejszego Regulaminu.
2. Obszar ŚPN jest udostępniany w celach edukacyjnych, kulturowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, filmowania, fotografowania w sposób, który nie wpłynie negatywnie na przyrodę w Parku Narodowym na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
3. Świętokrzyski Park Narodowy można zwiedzać od świtu do zmierzchu bez względu na porę roku wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych lub miejscach udostępnionych do działalności edukacyjnej lub turystycznej.
4. Oznakowane szlaki, ścieżki edukacyjne, miejsca udostępnione w Świętokrzyskim Parku Narodowym oraz obiekty związane z działalnością edukacyjną mogą być udostępniane po wniesieniu opłaty według cennika **(załącznik nr 3 do Zarządzenia).**
5. Przebywanie na terenach udostępnionych Świętokrzyskiego Parku Narodowego może być niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi. Decyzje dotyczące wejścia na teren ŚPN turysta podejmuje samodzielnie, w oparciu o własne doświadczenie oraz wskazówki zawarte w komunikatach zamieszczanych na stronie Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej https://www.imgw.pl oraz oficjalnej stronie internetowej ŚPN (www.swietokrzyskipn.org.pl), a także w miejscach wejścia na szlaki turystyczne, ścieżki i obiekty edukacyjne. W przypadku grup zorganizowanych, prowadzonych przez opiekuna grupy (przewodnika turystycznego, opiekuna wycieczki, nauczyciela, organizatora) decyzję podejmuje opiekun prowadzący grupę lub organizator wycieczki na własną odpowiedzialność.
6. Poruszanie się po terenie ŚPN w niesprzyjających warunkach atmosferycznych (silny wiatr, okiść śniegowa, burza, ulewne deszcze itp.) grozi niebezpieczeństwem (m.in. spadające gałęzie, wiatrołomy, porażenia piorunem, możliwość upadku). Park nie ponosi odpowiedzialności za wypadki powstałe
w takich sytuacjach.
7. ŚPN jest ostoją dzikich zwierząt, roślin i grzybów. Niektóre z nich mogą być niebezpieczne dla zdrowia i życia ludzi (ugryzienia, ukąszenia, zatrucia itp.). Poruszaj się tylko po oznakowanych szlakach
i trasach, zachowaj ostrożność, nie płosz i nie chwytaj zwierząt. Nie zrywaj i nie niszcz roślin oraz grzybów.
8. Dbając o bezpieczeństwo turystów Dyrektor ŚPN zastrzega sobie prawo do zamykania oznakowanych szlaków i ścieżek edukacyjnych, ich odcinków lub obiektów oraz urządzeń turystycznych i edukacyjnych. Informacje o zamknięciu tras, obiektów lub urządzeń będą zamieszczane na oficjalnej stronie internetowej Parku lub oznaczone w terenie.
9. Oznakowane szlaki, ścieżki edukacyjne oraz inne miejsca udostępnione dla turystyki pieszej lub w innej formie udostępnienia, nie są utrzymywane (odśnieżanie itp.) ani zabezpieczane przed niebezpieczeństwami związanymi z warunkami pogodowymi (śliskie podłoże, zaśnieżenie itp.). Turysta lub uczestnik imprezy porusza się po nich na własną odpowiedzialność lub odpowiedzialność organizatora imprezy.
10. Oznakowane szlaki i trasy piesze w ŚPN są również trasami, na których dozwolone jest poruszanie się na nartach biegowych (skitourowych).
    - Na szlakach i trasach udostępnionych równocześnie dla turystyki pieszej i narciarskiej obowiązuje zasada pierwszeństwa ruchu pieszego.
    - Na szlakach i trasach udostępnionych równocześnie dla turystyki pieszej i rowerowej obowiązuje zasada pierwszeństwa ruchu pieszego.
    - Turystyka narciarska może być uprawiana pod warunkiem występowania pokrywy śnieżnej zabezpieczającej roślinność i glebę.

- ŚPN nie przygotowuje tras narciarskich i turysta porusza się po nich na własną odpowiedzialność.

11. Osoby korzystające z infrastruktury informacyjnej oraz turystyczno-edukacyjnej ŚPN (wiaty, ławki, stoły, tablice informacyjne i edukacyjne) są zobowiązane do wykorzystywania ich w celu do tego przeznaczonym, w sposób właściwy, nie powodujący ich dewastacji.
12. Ruch pojazdów z napędem silnikowym na terenie ŚPN dozwolony jest wyłącznie po drogach publicznych.
13. Na obszarze ŚPN obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych.
14. Organizowanie imprez rekreacyjno - sportowych na terenie ŚPN jest dopuszczalne wyłącznie za zgodą Dyrektora Parku. Za bezpieczeństwo osób biorących udział w imprezie rekreacyjnej lub sportowej ponosi odpowiedzialność organizator.
15. W Świętokrzyskim Parku Narodowym zabrania się:
    - umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych z wyjątkiem miejsc do tego wyznaczonych (każdorazowo na podstawie decyzji Dyrektora ŚPN);
    - śmiecenia, zanieczyszczania wód, powietrza, gleby i zakłócania ciszy;
    - uszkadzania, zrywania i zbierania roślin oraz zbierania jagód i grzybów;
    - płoszenia, chwytania i zabijania zwierząt (w tym bezkręgowców);
    - połowu ryb;
    - niszczenia gleby, źródeł i potoków;
    - pozyskiwania skał, skamieniałości, minerałów;
    - palenia ognisk poza miejscami wyznaczonymi przez Dyrektora ŚPN oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu;
    - biwakowania w miejscach do tego nie wyznaczonych;
    - turystyki konnej i rowerowej poza drogami publicznymi lub trasami wyznaczonymi do tych celów;
    - używania bezzałogowych statków powietrznych tzw. dronów w przestrzeni powietrznej znajdującej się bezpośrednio nad obszarem Parku bez zgody Dyrektora ŚPN;
    - wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, za wyjątkiem psów asystujących.
16. Udostępnianie ŚPN do zwiedzania może być czasowo ograniczone lub zawieszone na skutek przepisów spowodowanych ustawami i rozporządzeniami oraz zarządzeniami o charakterze nadrzędnym, wykonywaniem zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych, likwidacji nagłych zagrożeń mogących mieć wpływ na życie lub zdrowie turystów, prowadzenia akcji ratowniczej, wykonywaniem działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym lub wykonywaniem koniecznych napraw i remontów.
17. Teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego jest **MONITOROWANY** – wszelkie wykroczenia względem obowiązujących przepisów - ustawy o ochronie przyrody, rozporządzeń, zarządzeń i regulaminów dotyczących Świętokrzyskiego Parku Narodowego (w tym, jego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego) mogą być dokumentowane i zgłaszane właściwym organom.
18. Pracownicy Służby Świętokrzyskiego Parku Narodowego są uprawnieni do kontroli i egzekwowania przestrzegania przepisów obowiązujących na terenie ŚPN.
19. Naruszenie zasad obowiązujących w ŚPN podlega odpowiedzialności administracyjnej lub karnej na podstawie przepisów dotyczących kodeksu wykroczeń, ochrony przyrody i ochrony środowiska.
20. Wszelkie odstępstwa od niniejszego Regulaminu wymagają pisemnej zgody Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Załącznik nr 6
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Regulamin udostępniania ŚPN w celach rekreacyjno - sportowych

1. Obszar Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) jest udostępniany w celach, rekreacyjnych i sportowych w sposób, który nie wpłynie negatywnie na przyrodę w Parku Narodowym.
2. Przez udostępnienie Parku w celach rekreacyjnych rozumie się wyrażenie zgody na organizację imprezy, wydarzenia, którego celem jest popularyzacja turystyki i rekreacji (np. rajdy piesze, rowerowe, narciarskie itp.).
3. Przez udostępnienie Parku w celach sportowych rozumie się wyrażenie zgody na organizację imprezy, wydarzenia, którego celem jest współzawodnictwo między uczestnikami oraz popularyzacja kultury fizycznej, sportu (np. biegi, maratony itp.).
4. Obszarem udostępnianym w celach rekreacyjnych lub sportowych są: oznakowane szlaki i trasy wymienione w załączniku nr 2 do Zarządzenia.
5. Organizowanie imprez o charakterze rekreacyjnym lub sportowym na terenie ŚPN jest dopuszczalne wyłącznie za pisemna zgodą Dyrektora ŚPN zgodnie z Art. 15 ust. 1 pkt. 27 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody w oparciu o wypełniony wniosek o udostępnienie terenu ŚPN w celach rekreacyjnych i sportowych, złożony co najmniej 7 dni przed planowanym terminem wydarzenia.
6. Wniosek jest dostępny w Dyrekcji ŚPN oraz na stronie https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/
7. Maksymalna liczba uczestników imprez, wydarzeń o charakterze rekreacyjnym lub sportowym na terenie ŚPN w ciągu jednego dnia wynosi 500 osób. Organizację imprez obejmującą większą liczbę uczestników należy rozłożyć na kilka dni.
8. Obszary udostępniane w celach rekreacyjnych lub sportowych na terenie ŚPN są udostępniane po wniesieniu opłaty według cennika **(załącznik nr 3 do Zarządzenia).**
9. Podstawą do wyliczenia wysokości opłaty za udostępnienie ŚPN będzie lista uczestników zgłoszonych we wniosku.
10. Na podstawie zgłoszonej liczby uczestników ŚPN obciąży Wnioskującego o udostępnienie (organizatora) opłatą za udostępnienie terenu ŚPN. Organizator może dokonać korekty uczestników najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem imprezy. Opłata nie podlega zwrotowi w wypadku zmniejszenia liczby uczestników faktycznie biorących udział w wydarzeniu.
11. ŚPN zastrzega sobie prawo do kontroli faktycznej liczby osób biorących udział w wydarzeniu.
12. Charakter udostępnienia, ilość osób oraz jego pora będzie każdorazowo uzgadniana z pracownikiem ŚPN.
13. Udostępnienie Parku w celach rekreacyjnych lub sportowych może się odbywać od świtu do zmierzchu bez względu na porę roku, wyłącznie na oznakowanych szlakach i trasach. Udostępnienie terenu Parku po zmroku dopuszcza się wyłącznie za dodatkową zgodą Dyrektora ŚPN.
14. Pracownicy Służby ŚPN są uprawnieni do kontroli przestrzegania przepisów obowiązujących na terenie ŚPN. Naruszenie zasad obowiązujących w ŚPN podlega odpowiedzialności karnej na podstawie przepisów dotyczących ustawy o ochronie przyrody oraz innych przepisów ogólnie obowiązujących.
15. W czasie udostępnienia z terenu ŚPN organizator musi stosować się do poleceń wydawanych przez służby porządkowe oraz wskazanych pracowników ŚPN.
16. Pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo uczestników wydarzenia, imprezy oraz szkody przez nich wyrządzone ponosi Organizator imprezy.
17. Organizator imprezy o charakterze rekreacyjnym lub sportowym powinien zabezpieczyć ją zgodnie z wymogami spełniającymi standardy organizacji tego typu imprez i przejmuje odpowiedzialność za wszelki uszczerbek na mieniu, zdrowiu i życiu powstały w trakcie uczestnictwa w imprezie lub wynikający z działania ich uczestników.
18. Umieszczanie materiałów reklamowych (promocyjnych) na terenie ŚPN jest zarezerwowane dla oficjalnych sponsorów/partnerów imprez w miejscach wskazanych i za zgodą Dyrektora ŚPN.

19. Udostępnianie ŚPN w celach rekreacyjnych lub sportowych może być czasowo ograniczone lub zawieszone na skutek przepisów spowodowanych ustawami i rozporządzeniami oraz zarządzeniami o charakterze nadrzędnym, wykonywaniem zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych, likwidacji nagłych zagrożeń mogących mieć wpływ na życie lub zdrowie turystów, prowadzenia akcji ratowniczej, wykonywaniem działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym lub wykonywaniem koniecznych napraw i remontów oraz na skutek ogłoszeń Dyrektora ŚPN wynikających z trudnych warunków pogodowych.
20. Organizatora imprezy, na terenie udostępnionym przez ŚPN w celach rekreacyjnych lub sportowych zobowiązuje się do:
    - zachowania szczególnej troski o przyrodę ŚPN,
    - przestrzegania zakazu poruszania się poza wyznaczoną trasą imprezy,
    - przestrzegania zakazu zaśmiecania,
    - przywrócenia terenu udostępnionego do stanu sprzed imprezy poprzez prace porządkowe np.; zdjęcie oznakowania trasy, usunięcie śmieci na własny koszt po przeprowadzonej imprezie, naprawy urządzeń turystyczno-edukacyjnych po ewentualnym uszkodzeniu lub wykonaniu innych prac.
21. Organizator wyraża zgodę na wykorzystanie swojego wizerunku w celach promocji terenu ŚPN.
22. Świętokrzyski Park Narodowy zastrzega sobie prawo do zmian w Regulaminie udostępniania Parku w celach rekreacyjnych lub sportowych. Informacje o zmianach w niniejszym Regulaminie pojawią się na stronie internetowej ŚPN, ogłoszone w osobnym komunikacie.
23. Niedopełnienie lub złamanie Regulaminu udostępniania ŚPN w celach rekreacyjnych i sportowych może skutkować niewydaniem zgody na przeprowadzenie imprezy dla Organizatora na kolejne imprezy oraz innymi przewidzianymi prawem sankcjami.
24. Naruszenie zasad zawartych w Regulaminie może podlegać odpowiedzialności administracyjnej lub karnej na podstawie przepisów dotyczących kodeksu wykroczeń, ochrony przyrody i ochrony środowiska oraz może być zgłaszane właściwym organom.

Załącznik nr 7
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Regulamin udostępniania terenu ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie" w Bodzentynie

Postanowienia niniejszego Regulaminu mają na celu ochronę mienia, utrzymanie bezpieczeństwa, higieny, estetyki obiektów i ich otoczenia oraz zapewnienie zgodnego współżycia użytkowników terenu ogrodu edukacyjnego.

1. Ogród edukacyjny „Podzamcze Bodzentyńskie" wraz ze znajdującą się na jego terenie infrastrukturą stanowi własność Świętokrzyskiego Parku Narodowego z siedzibą w Bodzentynie ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn.
2. Terenem ogrodu oraz obiektami na nim położonymi zarządza Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego.
3. Teren ogrodu wraz z obiektami na nim położonymi oraz istniejącą infrastrukturą służy wypełnianiu zadań statutowych Parku, w tym przede wszystkim edukacji przyrodniczej społeczeństwa oraz udostępnianiu w celach edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
4. Korzystający z terenu ogrodu edukacyjnego oraz z obiektów i infrastruktury na nim położonymi zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszym Regulaminem i przestrzegania jego zasad.
5. Regulamin umieszczony jest w widocznym miejscu przy „Edukacyjnej wiacie z miejscem grillowo-ogniskowym" oraz na stronie internetowej Parku www.swietokrzyskipn.org.pl
6. Korzystanie z terenu ogrodu jak i obiektów na nim położonych może być płatne wg cennika zamieszczonego w **załączniku nr 3 do Zarządzenia**.
7. Teren ogrodu jak i obiekty na nim położone udostępniane są w godzinach od 8:00 do 22:00. Po godzinie 22:00 udostępnianie jest możliwe pod warunkiem zachowania ciszy nocnej.
8. Teren ogrodu jak i obiekty na nim położone, jako miejsce edukacji i rekreacji służy zarówno osobom indywidualnym jak i grupom zorganizowanym.
9. Udostępnianie terenu ogrodu jak i obiektów na nim położonych i korzystanie z ich wyposażenia jest możliwy dla osób pełnoletnich lub osób niepełnoletnich znajdujących się pod opieką osób uprawnionych.
10. W przypadku grup zorganizowanych odpowiedzialnym za korzystanie grupy z terenu ogrodu edukacyjnego jak i obiektów na nim położonych może być wyłącznie osoba pełnoletnia, biorąca odpowiedzialność za pozostałych członków grupy.
11. Zabroniony jest wstęp i korzystanie terenu ogrodu jak i obiektów na nim położonych przez osoby niepełnoletnie bez nadzoru opiekunów. Za osoby niepełnoletnie przebywające na terenie obiektu odpowiedzialność przyjmują ich opiekunowie.
12. Termin udostępnienia terenu ogrodu edukacyjnego jak i obiektów i infrastruktury na nim położonych np.: edukacyjnej wiaty należy uzgodnić z Dyrektorem Świętokrzyskiego Parku Narodowego poprzez złożenie wniosku o Udostępnienie terenu ogrodu edukacyjnego „Podzamcze Bodzentyńskie".
13. Osoby posiadające rezerwację, mają pierwszeństwo do wstępu na teren ogrodu i obiekty na nim położone.
14. Przebywający na terenie ogrodu edukacyjnego jak i na obiektach na nim położonych zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej, wynikających ze stosownych przepisów oraz ogólnie przyjętych norm dotyczących porządku publicznego.
15. Dopuszcza się rozpalanie ognia wyłącznie w miejscu do tego przeznaczonym – murowany grill pod edukacyjną wiatą lub miejsce ogniskowe.
16. Dopuszcza się możliwość postawienia namiotu wyłącznie w miejscu do tego przeznaczonym.
17. Korzystanie z ognia może odbywać się tylko pod nadzorem osoby pełnoletniej, przy czym:

- rozpalający ogień zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności przy jego rozpalaniu i utrzymywaniu;
- w trakcie korzystania z miejsca na ognisko zabrania się pozostawiania ognia bez nadzoru;
- po zakończeniu pobytu w obiekcie, osoby które korzystały z miejsca na ognisko zobowiązane są do jego zagaszenia i sprawdzenia, czy używane palenisko zostało skutecznie zagaszone;
- w trakcie korzystania z miejsca na ognisko należy zachować szczególną ostrożność przy używaniu okapu.

18. Drewno do rozpalenia i utrzymania ognia na palenisku, w uzgodnionej ilości zapewnia ŚPN.
19. Na terenie ogrodu edukacyjnego zabrania się:
    - wjazdu pojazdami mechanicznymi bez zgody Dyrektora ŚPN;
    - zaśmiecania i zanieczyszczania terenu ogrodu edukacyjnego i położonych na nim obiektów;
    - niszczenia budowli i wyposażenia obiektów;
    - niszczenia zieleni;
    - puszczania psów bez smyczy (obowiązek sprzątania po psie ciąży na jego opiekunie);
    - biwakowania bez zezwolenia Dyrektora ŚPN;
    - korzystania z wyposażenia terenu niezgodnie z jego przeznaczeniem.
20. Korzystającym z terenu ogrodu edukacyjnego i położonych na nim obiektów zabrania się używania wulgarnego słownictwa, zachowywania się w sposób agresywny i zagrażający bezpieczeństwu.
21. Korzystający z terenu ogrodu edukacyjnego i położonych na nim obiektów mają obowiązek stosować się do zaleceń pracowników ŚPN. Pracownicy ŚPN mają prawo wyprosić Korzystających w przypadku złamania zasad zapisanych w niniejszym Regulaminie.
22. Wszelkie odpady wytworzone w czasie pobytu na terenie ogrodu edukacyjnego lub korzystania z położonych na jego terenie obiektów należy zabrać ze sobą lub zostawić w pojemnikach, znajdujących się w wyznaczonych miejscach.
23. Korzystający z terenu ogrodu edukacyjnego i położonych na nim obiektów ponoszą odpowiedzialność za utrzymanie ładu i porządku w trakcie korzystania oraz za szkody powstałe podczas pobytu.
    W związku z tym przed wejściem na teren należy zgłosić wszystkie stwierdzone przypadki zniszczeń, nieporządku oraz inne nieprawidłowości.
24. Parkowanie pojazdów jest możliwe tylko w miejscu wyznaczonym.
25. Świętokrzyski Park Narodowy nie ponosi odpowiedzialności za:
    - wypadki powstałe na terenie z terenu ogrodu edukacyjnego i położonych na nim obiektów z winy Korzystających;
    - zgubione rzeczy osobiste i wartościowe.
26. W sprawach skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania obiektu należy się zwracać do Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Telefony alarmowe:

- POGOTOWIE RATUNKOWE 999 lub 112
- STRAŻ POŻARNA 998 lub 112
- POLICJA 997 lub 112
- STRAŻ PARKU 690 033 234

Załącznik nr 8
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Regulamin dotyczący zasad wykonywania lotu za pomocy bezzałogowego statku powietrznego (BSP) na obszarze Świętokrzyskiego Parku Narodowego

1. Regulamin określa zasady, warunki i wymogi dotyczące używania bezzałogowych statków powietrznych (BSP) w strefie EP R18, wynikające z obowiązujących przepisów prawa – Prawo lotnicze (Dz. U z 2022 r. poz. 1235 z późn. zm.).
2. Nad Świętokrzyskim Parkiem Narodowym wyznaczona jest strefa ograniczona EP R18. Zasięg strefy EP R18 został zaznaczony na mapie stanowiącej załącznik nr 10 do niniejszego Zarządzenia.
3. Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego jest osobą zarządzającą strefą EP R18.
4. Loty BSP w strefie EP R18 w przestrzeni powietrznej znajdującej się bezpośrednio nad obszarem ŚPN można wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, tylko w ramach udzielonej zgody przez Dyrektora ŚPN.
5. Przez przestrzeń powietrzą znajdującą się bezpośrednio nad obszarem ŚPN rozumie się przestrzeń powietrzną znajdującą się nad gruntami znajdującymi się w użytkowaniu wieczystym lub będące własnością ŚPN.
6. **Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego nie wydaje zgody na loty wykonywane nad obszarem Świętokrzyskiego Parku Narodowego w celach rekreacyjnych i sportowych.**
7. Podstawą do uzyskania zgody na lot w przestrzeni powietrznej znajdującej się bezpośrednio nad obszarem ŚPN w celu komercyjnego fotografowania i filmowania jest złożenie kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku, na minimum 7 dni roboczych przed planowanym terminem lotu. Wniosek jest dostępny w Dyrekcji ŚPN w Bodzentynie oraz na stronie internetowej Parku https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wnioski/.
8. Do formularza wniosku należy dołączyć:
   8.1 kopia uprawnień pilota (licencja pilota lub świadectwo kwalifikacji) – dotyczy całego personelu lotniczego;
   8.2 kopia obowiązkowego ubezpieczenia OC BSP – dotyczy każdego BSP;
9. Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego jako osoba zarządzająca strefą EP R18 ma prawo weryfikacji dokumentów, stanowiących załącznik do wniosku.
10. Zgody na lot w przestrzeni powietrznej znajdującej się bezpośrednio nad obszarem ŚPN mogą być wydawane przez cały rok i wiążą się z pobieraniem opłaty za udostępnienie. W okresie lęgowym ptaków tj. od 1 marca do 15 października loty mogą być czasowo wstrzymane.
11. Wysokość opłaty uzależniona jest od obszaru wykonywania lotu oraz planowanego czasu trwania lotu oraz terminu planowania lotu.
12. Opłatę za udostepnienie terenu Parku w celu filmowania i fotografowania przy użyciu bezzałogowego statku powietrznego (BSP) należy dokonać przed planowanym terminem lotu. Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować cofnięciem zgody.
13. Dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego jako osoba zarządzająca strefą EP R18 ma prawo odmówić wydania zgody na lot BSP w przestrzeni powietrznej znajdującej się bezpośrednio nad obszarem ŚPN jeżeli uzna, że:
    13.1 osoba składająca formularz wniosku nie dopełniła warunków opisanych w pkt 8 niniejszego regulaminu;
    13.2 formularz wniosku po przeprowadzonej analizie ryzyka związanego z ochroną zasobów przyrodniczych parku i wymogów bezpieczeństwa nie przeszedł pozytywne weryfikacji.
14. Loty muszą być wykonywane z zachowaniem bezpieczeństwa zarówno dla osób przebywających na terenie ŚPN, jak również dla zasobów przyrodniczych parku.
15. Pilot musi przestrzegać wszystkich wymogów prawa a w szczególności
    15.1 przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
    15.2 obowiązujących Zarządzeń i Regulaminów Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego;
    15.3 obowiązujących przepisów Prawa Lotniczego;
    15.4 zasad bhp;
    15.5 zasad ochrony przeciwpożarowej.

16. Pilot, który uzyskał zgodę na lot powinien minimum godzinę przed startem BSP poinformować o tym funkcjonariusza Straży Parku tel. 690033234 lub 690810017, a także przed rozpoczęciem lotu zalogować się w aplikacji mobilnej DroneRadar w celu dokonania rejestracji lotu.
17. Start oraz lądowanie BSP nie powinno powodować utrudnień dla turystów lub osób postronnych oraz wpływać negatywnie na zasoby przyrodnicze Parku.
18. Pilot podczas wykonywanego lotu:
    18.1 musi mieć na sobie odblaskową kamizelkę wskazującą, że to on kieruje BSP;
    18.2 ponosi pełną odpowiedzialność finansową i prawną za szkody powstałe w trakcie i wskutek wykonywania lotu BSP;
    18.3 musi zapewnić bezpieczną odległość od osób i mienia, w przypadku awarii lub utraty kontroli nad BSP;
    18.4 użytkuje BSP w sposób niestwarzający zagrożenie;
    18.5 dba o sprawność techniczną oraz użytkową BSP;
    18.6 unika wszelkiego działania mogącego negatywnie wpłynąć na zasoby przyrodnicze Parku albo zakłócać porządek publiczny;
    18.7 dostosowuje się do warunków i sytuacji zmieniających się podczas wykonywania lotu.
19. Pilot wykonujący czynności lotnicze BSP na terenie ŚPN może podlegać kontroli przez pracowników Służby Parku Narodowego. W przypadku kontroli musi okazać:
    19.1 zgodę od Dyrektora ŚPN;
    19.2 dokument tożsamości;
    19.3 uprawnienia pilota BSP;
    19.4 ważne ubezpieczenie OC BSP;
    19.5 telefon (numer telefonu), który został wpisany przy dokonywaniu rejestracji w aplikacji DroneRader;
    19.6 potwierdzenie wniesienia opłaty (jeżeli dotyczy).
20. W przypadku stwierdzenia podczas kontroli braku dokumentów wymienionych w pkt. 19 lub braku logowania w aplikacji DroneRader lot BSP musi zostać zakończony a wydane zezwolenie na lot traci ważność.
21. Pilot BSP, w przypadku utraty kontroli lub awarii BSP, niezwłocznie powiadamia zarządzającego strefa EP R18. Ze względu na zakaz poruszania się po terenie parku narodowego poza szlakami i trasami udostępnionymi pilot przekaże wszystkie informacje o lokalizacji utraconego BSP zarządzającemu strefą w celu podjęcia przez niego działań poszukiwawczych. Pilot może zostać obciążony kosztami akcji poszukiwawczej BSP. Zarządzający strefą nie ponosi odpowiedzialności za nieodnaleziony BSP.
22. Funkcjonariusze Posterunku Straży Parku mają prawo przeprowadzić czynności wyjaśniające wobec osoby która:
    22.1 zostaje ujęta na terenie zarządzanym przez ŚPN w trakcje wykonywania czynności lotniczych bez posiadanej zgody na lot;
    22.2 publikuje bądź sprzedaje materiały filmowe i zdjęcia zrealizowane na terenie ŚPN w internecie, serwisach społecznościowych i mediach.

23 Wyrażenie zgody na lot bezzałogowym statkiem powietrznym nie zwalnia z opłat za wstęp na teren ŚPN.

24 Funkcjonariusze Straży Parku oraz Służby Świętokrzyskiego Parku Narodowego są uprawnieni do kontroli i egzekwowania przestrzegania niniejszego Regulaminu.

25 W uzasadnionych przypadkach lot BSP może się odbywać w obecności i pod nadzorem pracownika Służby ŚPN.

26 W przypadku odmowy wydania zgody na lot, Park może zaproponować do przekazania własne materiały, będące w bazie multimedialnej Parku na indywidualnych zasadach.

27 Wszelkie odstępstwa od niniejszego regulaminu wymagają pisemnej zgody Dyrektora Parku.

Załącznik nr 9
do Zarządzenia nr 35/2023 Dyrektora
Świętokrzyskiego Parku Narodowego
z siedzibą w Bodzentynie
z dnia 22 grudnia 2023 r.

Regulamin zwiedzania ekspozycji przyrodniczej w Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu

1. W budynku Muzeum ŚPN na Świętym Krzyżu można zwiedzać ekspozycję przyrodniczą.
2. Zwiedzanie ekspozycji przyrodniczej może wiązać się z wniesieniem opłaty za udostępnienie.
3. Ekspozycję przyrodniczą można zwiedzać:
   - w okresie od 2 stycznia do 30 kwietnia od wtorku do niedzieli w godzinach od 9^{00} do 16^{00}
   - okresie od 1 maja do 30 września we wszystkie dni tygodnia w godzinach od 9^{00} do 17^{00}.
   - w okresie od 1 października do 31 grudnia od wtorku do niedzieli w godzinach od 9^{00} do 16^{00}.
   - ostatni zwiedzający są wpuszczani na 45 minut przed zamknięciem Muzeum.
4. Ekspozycja przyrodnicza jest nieczynna:
   - 1 stycznia
   - 6 stycznia
   - pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych
   - 1 listopada
   - 11 listopada
   - 25 grudnia.
5. Rezerwacji zwiedzania ekspozycji należy dokonać osobiście w budynku Muzeum ŚPN lub pod numerem tel. **41 317 70 87** lub kom. **690 080 034**.
6. W przypadku rezygnacji z zarezerwowanego terminu zwiedzania prosimy o jak najszybszą informację pod w/w numery telefonów.
7. Ekspozycje można zwiedzać indywidualnie lub grupowo. Grupa nie powinna liczyć więcej niż 35 osób łącznie z opiekunami grupy (w przypadku gdy opiekun grupy chce wprowadzić jednocześnie większą ilość zwiedzających, należy taką możliwość uzgodnić indywidualnie z obsługą Muzeum. ŚPN nie ponosi odpowiedzialności za sytuacje wynikłe z wprowadzenia większej ilości zwiedzających). Grupy większe niż 35 osób są dzielone.
8. Pierwszeństwo zwiedzania mają grupy posiadające rezerwację. Grupa taka powinna zgłosić swoje przybycie na co najmniej 10 minut przed zarezerwowanym terminem zwiedzania, bądź uprzedzić co najmniej o jedną godzinę wcześniej o ewentualnym spóźnieniu. Niedotrzymanie tych warunków może być powodem anulowania rezerwacji.
9. Obiekt jest **MONITOROWANY** - wszelkie wykroczenia względem obowiązujących przepisów, w tym niniejszego Regulaminu mogą być dokumentowane i zgłaszane właściwym organom.
10. Opiekun grupy ma obowiązek towarzyszyć grupie podczas zwiedzania ekspozycji.
11. Świętokrzyski Park Narodowy nie odpowiada za przerwy w zwiedzaniu spowodowane przyczynami niezależnymi od Parku (niewykorzystane bilety po odpowiedniej adnotacji mogą być wykorzystane w innym terminie).
12. Zabrania się zwiedzającym dotykania eksponatów. Za wyrządzone szkody będzie obciążona osoba, która ich dokonała, a w przypadku osób nieletnich opiekun grupy.
13. Na ekspozycji nie wolno spożywać żywności, napojów oraz palić tytoniu. Zabrania się także wprowadzania i wnoszenia zwierząt.
14. Zabrania się wstępu osobom nietrzeźwym lub zachowującym się w sposób, który zagraża bezpieczeństwu eksponatów, zakłóca porządek zwiedzania, narusza ogólnie przyjęte normy zachowania w miejscach publicznych.
15. W trakcie zwiedzania zezwala się na wykonywanie zdjęć fotograficznych w sposób nie przeszkadzający innym w zwiedzaniu.
16. Cała ekspozycja obejmująca materiał wideo, audio, teksty, aranżacje i inne jest własnością Świętokrzyskiego Parku Narodowego i nie może być wykorzystana bez pisemnej zgody ŚPN do celów komercyjnych. Wszelkie inne próby wykorzystania ekspozycji bez zezwolenia do celów reklamowych, kopiowania, naśladowania, powielania oraz filmowania są zabronione.
17. Świętokrzyski Park Narodowy zastrzega sobie prawo przerwania zwiedzania ekspozycji dla osób i grup, które nie przestrzegają niniejszego Regulaminu oraz w razie wyższej konieczności np.: prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym.

18. Pracownicy Służby Świętokrzyskiego Parku Narodowego są uprawnieni do kontroli i egzekwowania przestrzegania przepisów obowiązujących w budynku Muzeum ŚPN.
19. Wszelkie odstępstwa od niniejszego Regulaminu wymagają pisemnej zgody Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego.